

B

HYVÄ ELÄMÄ
KULTTUURI
MIELIPIDE
MENOT
SARJAKUVAT
RADIO & TELEVISIO

Fiat-mies

Rainer Mäkipää hankki ensimmäisen Fiatinsa vuonna 1962. 60 vuotta myöhemmin hänellä on Hämeenkyrössä ainutlaatuinen autokokoelma, mutta työlle ei ole tiedossa jatkajaa. "Olen suoraan sanoen pulassa."

Jatkaa samalla numerolla

HYVÄ ELÄMÄ

Pininfarinan muotoilema Fiat 2000 Coupé on Rainer Mäkipäällä käyttöautona. "Näitä voi yhä löytää parilla tonnillakin, mutta ei varmasti rässä kunnossa", hän sanoo.

● Fiat-harrastaja Rainer Mäkipäällä on yli 30 omaa autoa ja kymmenkunta moottoripyörää sadan vuoden ajalta. Kokoelma on Euroopan mittakaavassa harvinainen, eikä sille ole helppo löytää ostajaa.

Kari Pitkänen
Hämeenkyrö

● Kun Rainer Mäkipää avasi autotallinsa ovet Hämeenkyrön Heinijärvellä, satunnainen kävijä jää hetkeksi sanattomaksi. Nyt saa katsella jotakin todella poikkeuksellista.

Mäkipäällä on Suomen oloissa harvinaisen kattava italialaisten autojen kokoelma. Suurin osa on Fiateja, mutta edustettuna ovat myös konsernin muut merkit Lancia ja Alfa Romeo. Ferrareitakin tallissa on nähty.

"Hankin ensimmäisen Fiatin vuonna 1962. Se oli mallia 501 Torpedo eli aikansa avoauto ja

ollut käytössä edellisellä omistajalla vuodesta 1947 lähtien. Maksoin autosta 500 markkaa. Niin että vietän tänä vuonna 60-vuotistaiteilijajuhlaa", Mäkipää myhäilee.

Autosta jäi mieleen takalasin tarra: "Älä naura. Vanhenee sinunkin autosi, jos ehjäksi pysyy." Tarra on hävinnyt lasinvaihdon

yhteydessä, mutta Torpedo itse on tallessa.

"Suoraan sanoen olen näiden autojen kanssa nyt aikamoisessa pulassa", Mäkipää tunnustaa.

Ei puhuta ikävistä asioista vielä. Ihmetellään ensin, millaisia autohistorian herkuja noin 400 neliön suuruisesta tallista ja pajasta oikein löytyy.

Sadan vuoden autoja

Mäkipäällä on italoautoja noin sadan vuoden aikajänneeltä. Vanhin on vuodelta 1923, uusimmat tältä vuosituhanneelta.

Muitakin merkkejä mahtuu yksittäin joukkoon kuten piskuisen Neckar ja brittiläisen Austinin 7, jota valmistettiin vuoteen

1939 saakka. "Mistä autosta haluat kuulla? Pystyisin puhumaan tunteja näistä jokaisesta, mutta täällä oltaisiin vielä huomenna-kin", isäntä vakuuttaa.

En epäile ollenkaan, sillä nyt ollaan kertojen mailla. Mäkipään kotitalo talleineen sijaitsee aivan kirjailija E.E. Sillanpään syntymäkodin Töllinmäen naapurissa.

Kokoelman Fiat-klassikkoja ovat esimerkiksi alkuperäinen 500 A -malli eli "Topolino" (Mikki Hiiri) vuodelta 1939, nesteturbiinivalhteistolla varustettu Fiat 1900 A vuosimallia 1955 sekä 525 Limousine vuodelta 1929.

"Hyvin harvinainen Fiat-malli, jollaista etsin kauan. Palko se

HYVÄ ELÄMÄ

Saksalainen Neckar 770 Jagst perustuu Fiat 600 -malliin. Rainer Mäkipää ajaa varmatoimisella pikkupompalla edelleen säännöllisesti.

Kaikesta huolimatta Fiat saavutti Suomessa huomattavan aseman. Italialaismerkki oli yksi maan suosituimmista aina 1980-luvulle saakka. Nykyisin maineesta on vain rippeet jäljellä, vaikka konsernin luksusmerkit Alfa Romeo ja Ferrari puhailaan uutta nousua virittelevätkin. "Minulle Fiat on merkki muiden joukossa, ei sen huonompi tai parempi kuin muukaan. Enemmän pelkään näitä uusia autoja ja niiden elektroniikkavikoja. Näiden vanhojen kanssa on ollut tuskaa ihm tarpeeksi", Mäkipää nauruahtaa.

Aika ja rahat vähissä

Rainer Mäkipää on 85-vuotias ja ikäisekseen yhä timmissä kunnossa. Miehen pitävät liikkeessä ja kiireisenä iso kotitalo ja sen hoitaminen, autojen ja moottoripyörien kanssa puuhailu ja muut Fiat- ja autoharrastajat.

Soittoja ja kyselyjä tulee joka päivä jostain päin Suomea, kun mobilistit kaipaavat apua, esimerkiksi tietoa autoista tai osia omiin kulkupeleihin.

"Autoja minulla on yli 30, ja niistä parikymmentä rekisterissä. Moottoripyöriä on kymmenkunta. Käyttömaksuihin ja vakuutuksiin menee yli tuhat euroa vuodessa. Tänä vuonna on pitänyt hankkia neljä uutta akkua. En tiedä, mitä järkeä tässä on. Olen aika hullu, vaikka en sitä aina itse huomaa."

Lisätyötä tuottaa oman arkiston ylläpito. Kotitalon vintti on täynnä leisekirjoja, esitteitä ja noin 20 000 autolehteä 1950-luvulta saakka. Niidenkin artikkelit ja testit Mäkipää on luetteloinut kirjastonhoitsajan tarkkuudella.

Suomessa Fiatin ja muiden italialaisten automerkkien mainetta pitää yllä oma merkkikerho, Gruppo Fiat Finlandia.

Kerhossa on noin 400 jäsentä, ja joka aikusyksy klubilaiset kokoontuvat Mäkipään tallissa Hämeenkyrössä.

Miten autojen käy?

Pohjimmaisena Mäkipäästä kalvaa vielä epävarmuus oman kokoelman ja elämäntyön tulevaisuudesta. Hänellä on kolme tytärtä, mutta tietävästi kukaan heistä ei ole halukas jatkamaan

Miten autojen käy?

Pohjimmaisena Mäkipäästä kalvaa vielä epävarmuus oman kokoelman ja elämäntyön tulevaisuudesta. Hänellä on kolme tytärtä, mutta tietävästi kukaan heistä ei ole halukas jatkamaan kokoelman ylläpitämistä saati kartuttamista - eikä varmaan ehtisikään. "Olen viettänyt unettomia öitä. Parasta tietysti olisi, jos joku ostaisi kaikki autot kerralla pois. Mutta ei sellaisia harrastajia enää ole. Mobilistit ikääntyvät, eikä uusia ole liikaa tulossa alalle."

Viime vuosien aikana Mäkipää on myynyt neljä autoa Latvian Riikaan paikallisille harrastajille. Usein arvokkaat autokoelmat pirstoutuvat ja päätyvät yksi auto kerrallaan ulkomaille, kun jatkajaa ei kotimaasta löydy. Pelottaako se mahdollisuus?

"Tietysti pelottaa, mutta ymmärrän kyllä jos niin tapahtuu. Mutta sitä ennen olen ylpeä ja kiitollinen siitä, että olen saanut tällaisen aika ainutlaatuisen kokoelman aikaiseksi."

Puuseinäinen Fiat 500 C Gardiniere Legno on superharvinainen malli Suomessa. Uutena niitä on tuotu ilmeisesti vain tämä yksi kappale.

Isoon autotalliin mahtuu myös Alfa Romeoita, sillä Rainer Mäkipää on aina ollut hulluna urheiluautoihin. Kokoelman autoista parikymmentä on ajokuntoisia.